

ZÁPIS

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Jiří Kroupa
ID studia: 345298
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Hudební věda
Název práce: „Jezuité a hudební kultura v Praze v letech 1556-1623“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Petr Daněk, Ph.D.
Oponenti: doc. PhDr. Ivana Čornejová, CSc.
Tomasz Jež, Dr.
Datum obhajoby: 27. 9. 2019
Místo obhajoby: FF UK, nám. Jana Palacha 2, Praha 1, místnost č. P404
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. David Eben, Ph.D.
Přítomní: doc. PhDr. Jana Perutková, Ph.D.
PhDr. Lenka Hlávková, Ph.D.
PhDr. Dagmar Štefancová
Mgr. Marc Niubo, Ph.D.

14:00 Předseda komise prof. Eben zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise, omluvil nepřítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

14:02 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

14:07 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména, že cílem bylo vrátit se k pramenům a oprostit se od dezinterpretací moderní literatury, které vznikly neporozuměním nebo dezinterpretacemi. Pracoval s jezuitskými diarii, pamětními knihami mariánských sodalít, soupisy osob. Východiskem byla latinsky psaná autentická svědectví. Zaměřil se na institucionální hledisko, místo jezuitské koleje v akusticko-hudebním prostoru Prahy, personálně-prosopografické shrnutí, analýzu dochovaných hudebních památek, události v jezuitské koleji (ve vztahu k nejrůznějším aktivitám) a na funkci hudby v dobových konfesionálních střetech. Hlavním metodologickým východiskem je návrat ad fontes. Dále v prezentaci ukázal příklady pramenů, se kterými pracoval. Uvádí, že jezuitská diaria excerpoval z hlediska hudebně-liturgického, další dva prameny bylo nutno transkribovat. Student posléze seznamuje s obsahem jednotlivých kapitol

disertační práce. Zmiňuje také, že po odevzdání práce se mu dostaly do rukou ještě dosud neznámé hudební prameny, jejichž zhodnocení si vyžádá samostatný výzkum.

14:27 Za nepřítomnou oponentku doc. PhDr. Ivanu Čornejovou, CSc. přečetl celý posudek v zastoupení prof. Eben, který seznámil přítomné se závěrem, že **nedoporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě.

14:36 Za nepřítomného oponenta Dr. Tomasz Ježe celý posudek v zastoupení přečetla dr. Hlávková, která seznámila přítomné se závěrem, že **doporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě.

14:50 Student reagoval na posudky oponentů. K posudku doc. Čornejové a jejímu kritickému zhodnocení uvádí, že na některé její výhrady reaguje posudek dr. Ježe naopak vstřícně. Student obhajuje svůj přístup k pramenům, s literaturou se seznámil, ale chybné interpretace považuje za problém. Práci B. Balbína, kterou doc. Čornejová označuje za stručný spisek, student považuje za zásadní obsáhlý pramen, kde je přítomna vrstva autentického pramene a práce dobového historika. Jeho hlavní snahou bylo shrnout autentické dobové zápisy tak, aby byly k dispozici dalším badatelům. Některé výhrady doc. Čornejové považuje za klišé, jiné za omyly. U biogramů prefektů, kde je upozorněn v posudku na práci Lukácse, upřesňuje, že hudební prefekti mariánské sodality v tomto katalogu uvedeni být nemohou. K práci A. Fechtnerové poznamenává, že na základě osobního kontaktu zjistil, že její výpisky jsou problematické vzhledem k absenci údajů o pramenech. Údaje nelze ověřit, a proto s nimi – dle studenta – nelze pracovat. Odkazy na literaturu, které mohl student využít jako inspirační zdroj, považuje za příliš vzdálené od jeho tématu. Zpřístupnění pramenů předchůdci proběhlo dle studenta pouze částečně, diplomová práce S. Tomkové neobsahuje žádné hudebně-historické informace. Ke kvalitě prepisů by se měl vyjádřit zkušený editor, mezi oponentskými posudky je v tomto ohledu rozpor (druhý oponent oceňuje).

Oponentský posudek doc. Čornejové nepřímo označuje za zaujatý. K posudku dr. Ježe uvádí, že jej považuje za inspirující a obohacující a děkuje za něj. Na výtku, že student nepracoval s *Litterae annuae* reaguje, že v nich nenacházíme relevantní informace o hudebním životě. Výtka ohledně italských laud je dle studenta asi způsobena jazykovým neporozuměním oponentem, jedná se o modlitbu laud, nikoli hudební žánr. Student kvituje upozornění na problematiku *soundscapes* a související literaturu. K absenci literatury k antické rétorice apod. dodává, že její znalost považuje za natolik samozřejmou výbavu pro každého badatele v oblasti raného novověku, že není nutno odkazovat na základní práce. Ohledně problematiky hudebních prefektů student dodává, že měl některé skutečnosti více rozvinout. K formulaci *omnia de more* vysvětluje složitost interpretace tohoto pojmu a uvádí konkrétní příklady. Před formulováním hypotéz dává přednost čtení pramene.

15:14 Vzhledem k nepřítomnosti oponentů byla zahájena diskuse.

Dr. Niubo upozornil na zásadní význam výtek obou oponentů k práci s literaturou a k malé míře vlastních interpretací. Uvedl, že rozprava ukázala bohatost tématu a možnosti interpretací, které ale v práci nebyly dostatečně vytěženy.

Dr. Štefancová upozorňuje na konkrétní drobné nepřesnosti. K pramenu Praetoria z Drážďan se ptá na hlasovou knihu Tenor, která má být podle RISM neúplná. Ptá se, odkud pocházejí některé informace, u kterých není uveden pramen, s kterými konkrétními tisky pracoval. Postrádá celkově odkazy na RISM. Dále se ptá na divadelní představení a zmínky o nich v diaríích. Student reaguje, že problematika divadla je příliš obsáhlá, proto se jí záměrně více nevěnoval. K tiskům přistupuje jako k literatuře, neboť obsah považuje za daný, za prameny označuje pouze rukopisy. Na dotazovaný tisk v StA Třeboň uvádí M. Horyna a P. Daněk, že je rakouské provenience.

Doc. Perutková oceňuje mezioborový přesah práce, uvádí svou zkušenost s nutností navrátit se k pramenům, kdy novodobá literatura prameny interpretovala chybně, a považuje práci celkově za sympatický pokus o uchopení problematiky.

Dr. Štefancová se ptá na vyzvánění v utrakvistických kostelích.

Student konstatuje, že chtěl práci postavit tak, aby obsahovala pouze nezpochybnitelná fakta vyplývající ze zvolených pramenů a nepouštěl se do hypotéz.

Dr. Baťa dodává, že jezuitské prameny často neuvádějí jména a jejich výpovědní hodnota je na jednu stranu vysoká, ale na druhou problematická. *Omnia de more* může být i krycím názvem pro produkci, která by mohla být vizitací shledána jako příliš zdobná.

Dr. Niubo toto považuje za nutnou součást kritiky pramenů a měla by být součástí práce.

Prof. Daněk považuje posudek doc. Čornejové za příliš obecný a nešťastný, naznačuje jeho účelovost a lituje, že autorka nemohla být přítomna diskusi.

Doc. Maňas se ptá na konkrétní topografickou informaci a přimlouvá se za větší kontextualizaci v práci. Student konkrétně odpovídá. Pokud se jedná nejen o edici textu, ale i interpretaci, očekával by doc. Maňas odkazy na konkrétní literaturu a zvážení, nakolik je výchozí koncept šťastně zvolený.

Prof. Eben shrnuje, že v posudcích se opakují hlavní výtky k práci s literaturou a celkovému přínosu práce.

Nenásledovaly další otázky.

15:40 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala pomocí hlasovacích lístků, počet členů komise ...5..... – přítomno členů komise ...5..... – kladných hlasů...2....., záporných hlasů ....3.... Obhajoba disertační práce byla klasifikována **neprospěl**.